

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

**ΑΝΤΙΚ25.ΜΕΣΗ Πρόγραμμα επιμόρφωσης
αντικαταστατών/αντικαταστατριών και νεοδιόριστων εκπαιδευτικών στη
Μέση Γενική και Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και
Κατάρτιση**

**Αποτελεσματική Διδασκαλία: Διδακτικές προσεγγίσεις και
Διδακτικές πρακτικές**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

Εισηγήτρια: Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν

a.baytelman@gmail.com

Σχολική χρονιά 2024-2025

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Λευκωσία

Δομή Παρουσίασης

1. Εισαγωγή
2. Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός
3. Παιδαγωγικές και Φιλοσοφικές Αρχές Διδασκαλίας και Μάθησης
4. Διδακτικές Προσεγγίσεις και Καλές Πρακτικές
5. Παράγοντες Ποιοτικής Διδασκαλίας και Μάθησης
6. Ερωτήσεις και αναστοχασμός

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Εισαγωγή

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Σημαντικότητα του Σεμιναρίου

Γιατί είναι σημαντικό το σεμινάριο αυτό;

Δρ Ανδρεανή Μπάτελμαν Πρόγραμμα
Αντικαταστατών Εκπαιδευτικών 2024-
2025

Σημαντικότητα σεμιναρίου

Έρευνες των τελευταίων δεκαετιών κατέδειξαν:

- ✓ Η διδασκαλία στην τάξη έχει σημαντικότερο ρόλο στη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών/ τριών από ότι η εκπαιδευτική πολιτική της σχολικής μονάδας (Brophy & Good, 1986; Hextall & Mahony, 1998; Teddlie & Reynolds, 2000; Muijs & Reynolds, 2000).
- ✓ Η ποιότητα της διδασκαλίας είναι ο πιο **καθοριστικός παράγοντας** στη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών/ τριών.

(βλ. ενδεικτικά Kyriakides, Creemers & Antoniou, 2009).

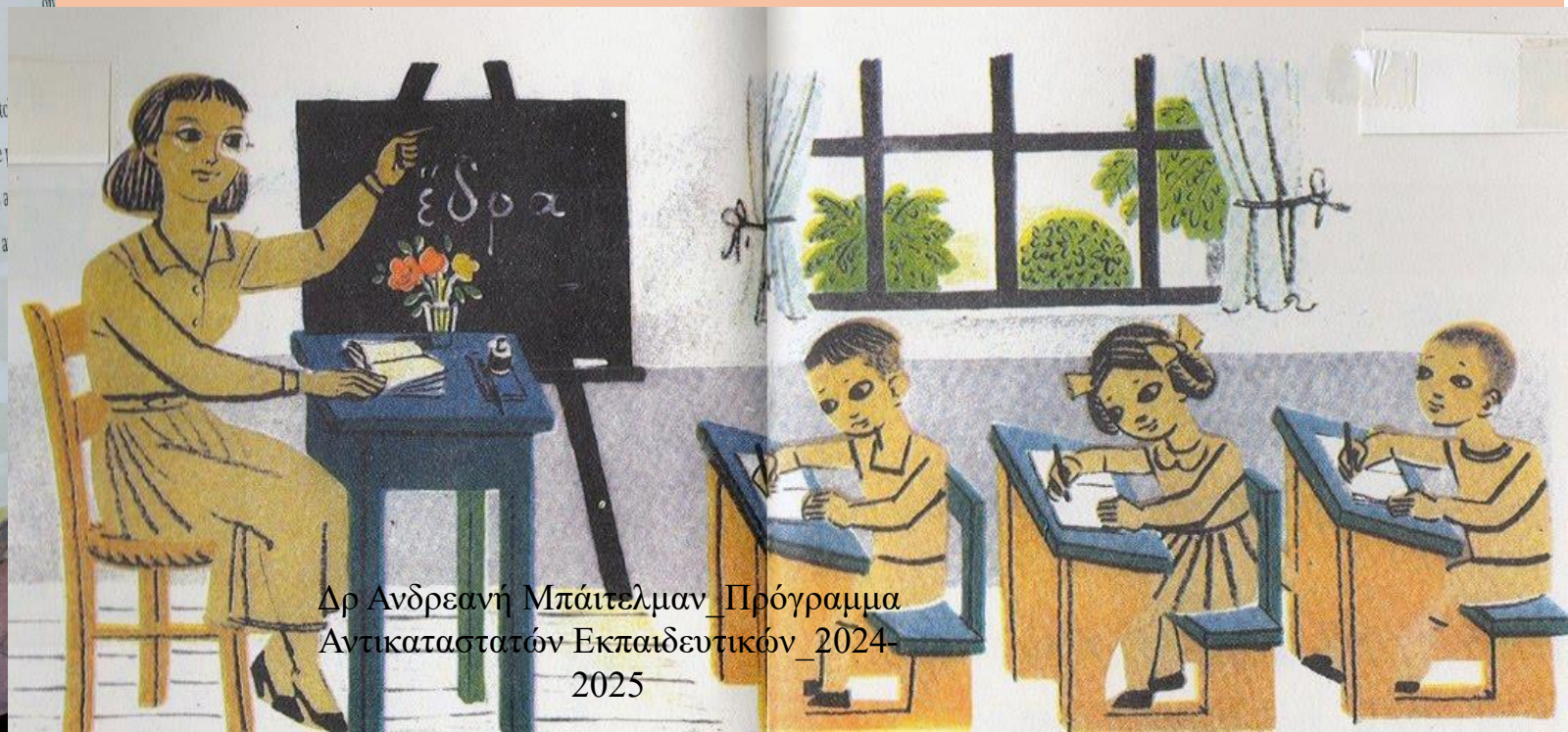
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Ας προβληματιστούμε...

Αίθουσα διδασκαλίας και μαθησιακό περιβάλλον από το παρελθόν...

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα
Αντικαταστατών Εκπαιδευτικών_2024-
2025

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Ας προβληματιστούμε...

Αίθουσα διδασκαλίας και μαθησιακό περιβάλλον
σήμερα...

Δρ Ανδρεανή Μπατελμαν_Πρόγραμμα
Αντικαταστάτων Εκπαιδευτικών_2024-
2025

Ας προβληματιστούμε...

Ερωτήματα:

Ποιες διαφορές παρατηρείτε μεταξύ των δύο μαθησιακών περιβαλλόντων που απεικονίζονται στις δύο προηγούμενες διαφάνειες;

Γιατί κατά την άποψη σας προέκυψαν οι αλλαγές αυτές;

Εισαγωγή

Μέχρι δεκαετία 1960 ίσχυε το μοντέλο της μεταφοράς

- ✓ Οι μαθητές/ τριες έρχονται στην τάξη ως «κενά δοχεία»
- ✓ Αποτελούν παθητικό υποκείμενο της διδασκαλίας
- ✓ Η μάθηση θεωρείται ως μια συσσωρευτική διαδικασία γνώσης που μεταφέρεται από τον δάσκαλο στον μαθητή
- ✓ Ο/ Η εκπαιδευτικός είναι ο κάτοχος και ο φορέας της γνώσης
- ✓ Ο/ Η εκπαιδευτικός αποτελεί μορφή εξουσίας που ελέγχει και αποφασίζει για την ορθότητα ή όχι μίας απάντησης.

Εισαγωγή

- ✓ Τις δεκαετίες 1960 και 1970 δόθηκε έμφαση στην ενεργό μάθηση και στην εφαρμογή της ανακαλυπτικής και διερευνητικής μάθησης
- ✓ Τη δεκαετία 1980 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στο οικοδομιστικό μοντέλο και στις αρχικές ιδέες των μαθητών/ τριών
- ✓ Έμφαση στην ομαδο-συνεργατική μάθηση
- ✓ Ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι κυρίως συντονιστικός, καθοδηγητικός, υποστηρικτικός, κ.λπ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός

Δρ Ανδρεανή Μπάτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

Ας προβληματιστούμε...

Ερώτημα:

Ποιες είναι οι βασικές μεταβλητές που επηρεάζουν την εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα;

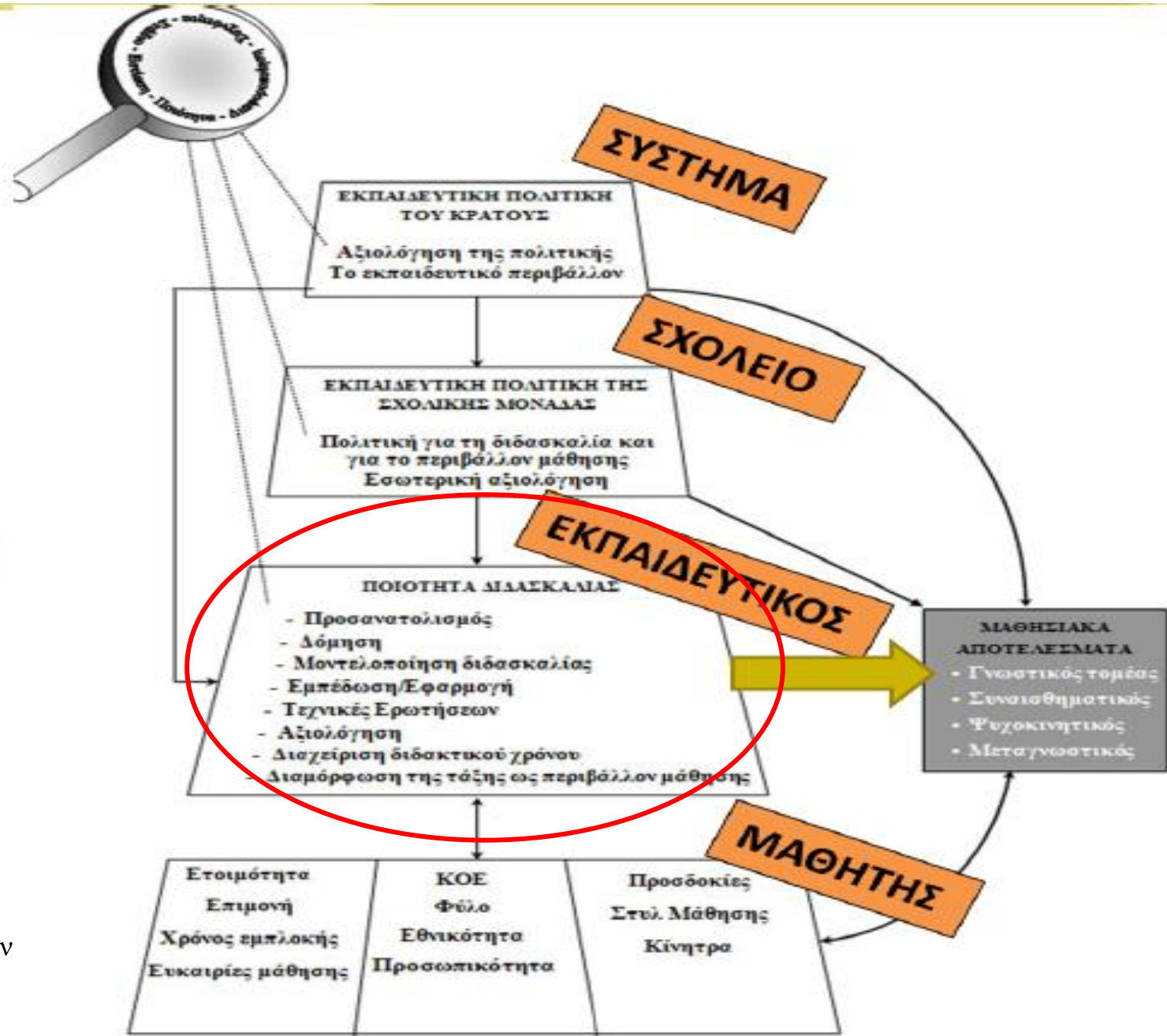

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

Εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας (Creemers & Kyriakides, 2008)

Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός

Γνωστική ανάπτυξη
μαθητών

Συναισθηματική
ανάπτυξη μαθητών

Κοινωνική ανάπτυξη
μαθητών

Ας προβληματιστούμε...

Ερώτημα:

Ποιες μορφές γνώσης απαιτείται να έχει ένας/ μια εκπαιδευτικός για να μπορέσει να επιτύχει την αποστολή του/ της;

Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός

Διάφορες Μορφές Γνώσης Εκπαιδευτικού

- ✓ Γνώση Περιεχομένου (Subject matter knowledge)
- ✓ **Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου (Pedagogical content knowledge) : ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**
- ✓ Γνώση Αναλυτικού Προγράμματος (Curriculum Knowledge)
- ✓ Παιδαγωγική Γνώση (Pedagogical Knowledge)

(Baumert et al., 2010).

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός

Διάφορες Μορφές Γνώσης Εκπαιδευτικού

Γνώση Περιεχομένου (Subject matter knowledge)

Αφορά στο περιεχόμενο και στη δομή της γνώσης.

- ✓ Γνώση και λειτουργική αξιοποίηση βασικών εννοιών, αρχών και δεξιοτήτων που αφορούν στο γνωστικό αντικείμενο.
- ✓ Αναγνώριση των πυρηνικών εννοιών, αρχών και δεξιοτήτων στο γνωστικό αντικείμενο.
- ✓ Γνώση για το πώς παράγεται η γνώση στο επιστημονικό πεδίο το οποίο σχετίζεται με το αντικείμενο που καλείται να διδάξει (επιστημολογική πτυχή της γνώσης).

Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός

Διάφορες Μορφές Γνώσης Εκπαιδευτικού

Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου (Pedagogical content knowledge)

Είναι ένα **αμάλγαμα γνώσης περιεχομένου και παιδαγωγικής**.

Αποτελεί την ειδοποιό διαφορά της γνώσης των εκπαιδευτικών από τις γνώσεις που κατέχουν άλλοι επαγγελματίες που δεν σχετίζονται με τη διδασκαλία:

- ✓ Γνώση αναπαράστασης διαφόρων εννοιών, φαινομένων, ιδεών
- ✓ Γνώση διασύνδεσης και επεξήγησης διαφόρων εννοιών, φαινομένων, ιδεών
- ✓ Γνώση τυπικών παρανοήσεων, γνωστικών εμποδίων, λαθών και δυσκολιών μαθητών
- ✓ Γνώση παραδειγμάτων και αναλογιών
- ✓ Κατανόηση και προώθηση μεθόδων, ειδικών πρακτικών για προώθηση των μαθησιακών στόχων, κ.λπ.

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

(Ball et al., 2008; Shulman, 1986; 1987).

Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός

Διάφορες Μορφές Γνώσης Εκπαιδευτικού

Γνώση Αναλυτικού Προγράμματος (ΑΠ) (Curriculum Knowledge)

- ✓ Τι είναι το Αναλυτικό Πρόγραμμα (Curriculum);
- ✓ Η λέξη Curriculum προέρχεται από το λατινικό ρήμα curro (τρέχω)/ currere (να τρέχω).

Αναλυτικά Προγράμματα

Δρ Ανδρεανή
Μπάτελμαν_Πρόγραμμα
Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός

Διάφορες Μορφές Γνώσης Εκπαιδευτικού

Γνώση Αναλυτικού Προγράμματος (ΑΠ) (Curriculum Knowledge)

Αφορά στους δείκτες διδακτέων και εξεταστέων, στη γνώση των μέσων και εργαλείων, (σχολικά εγχειρίδια, οδηγοί εκπαιδευτικού, βίντεος κ.λπ) που έχει ο εκπαιδευτικός στη διάθεσή του.

Αφορά στη γνώση για το πώς τα εργαλεία αυτά μπορούν αξιοποιηθούν σε ένα πλαίσιο διδακτικού **μετασχηματισμού** της **επιστημονικής γνώσης σε σχολική γνώση**.

- ✓ **Οριζόντια γνώση ΑΠ/ ΔΕΕ:** Πώς συνδέονται έννοιες και δεξιότητες μεταξύ τους που διδάσκονται στην ίδια τάξη στο ίδιο, αλλά και διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα.
- ✓ **Κατακόρυφη γνώση του ΑΠ/ΔΕΕ:** Πώς συνδέονται μεταξύ τους έννοιες και δεξιότητες που διδάσκονται στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο σε διαφορετικές τάξεις.

(Shulman, 1986; 1987).

Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός Ορισμοί και Διευκρινίσεις

- ✓ **Οι Δείκτες Επιτυχίας (εξεταστέα):** αναφέρονται στα Μαθησιακά Αποτελέσματα, τα οποία αναμένεται να επιτύχει κάθε μαθητής/ τρια, κάθε σχολική χρονιά, τάξη ή συνδυασμό τάξεων και κατά επίπεδο εκπαίδευσης από την προ-δημοτική εκπαίδευση μέχρι και τη Γ' Λυκείου.
- ✓ **Οι Δείκτες Επάρκειας (διδακτέα)** αναφέρονται στο τι πρέπει να διδαχθεί ο/ η μαθητής/ τριας, για να επιτύχει τα **αντίστοιχα** καθορισμένα Μαθησιακά Αποτελέσματα.

Αποτελεσματική Διδασκαλία και Εκπαιδευτικός

Διάφορες Μορφές Γνώσης Εκπαιδευτικού

Παιδαγωγική Γνώση (Pedagogical Knowledge)

Αφορά στη γνώση και στην ικανότητα λειτουργικής αξιοποίησης γενικών παιδαγωγικών, φιλοσοφικών αρχών και στρατηγικών διδασκαλίας και μάθησης.

(Shulman, 1986; 1987).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Παιδαγωγικές και Φιλοσοφικές Αρχές Διδασκαλίας και Μάθησης

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

Βασικές Παιδαγωγικές και Φιλοσοφικές Αρχές Διδασκαλίας και Μάθησης

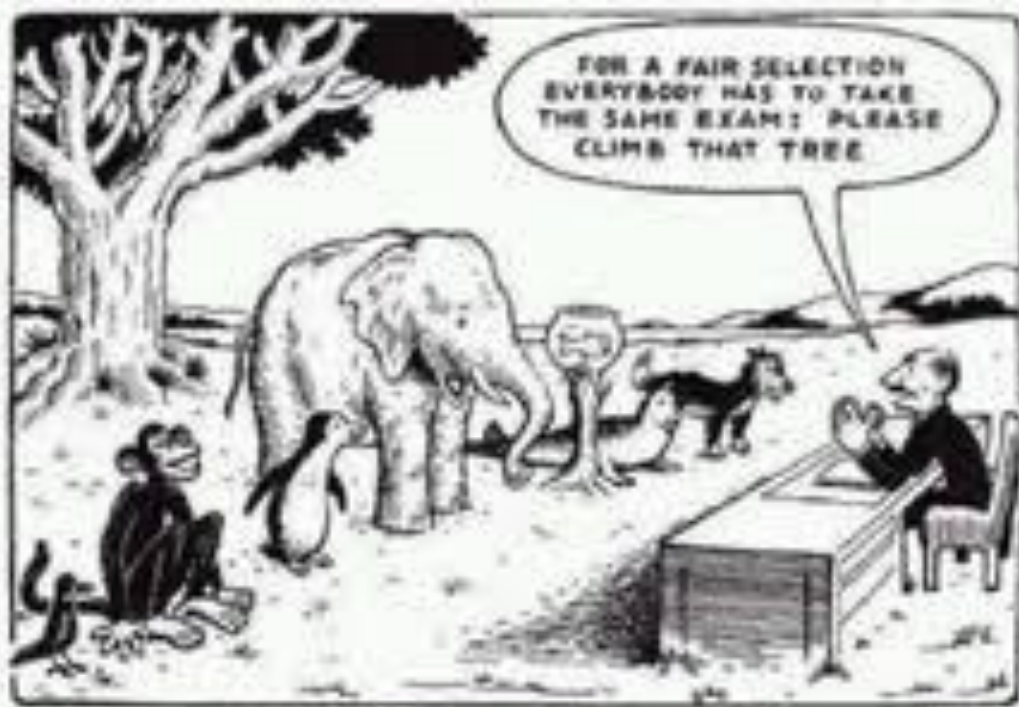

Σχολικό εγχειρίδιο = Αναλυτικό Πρόγραμμα

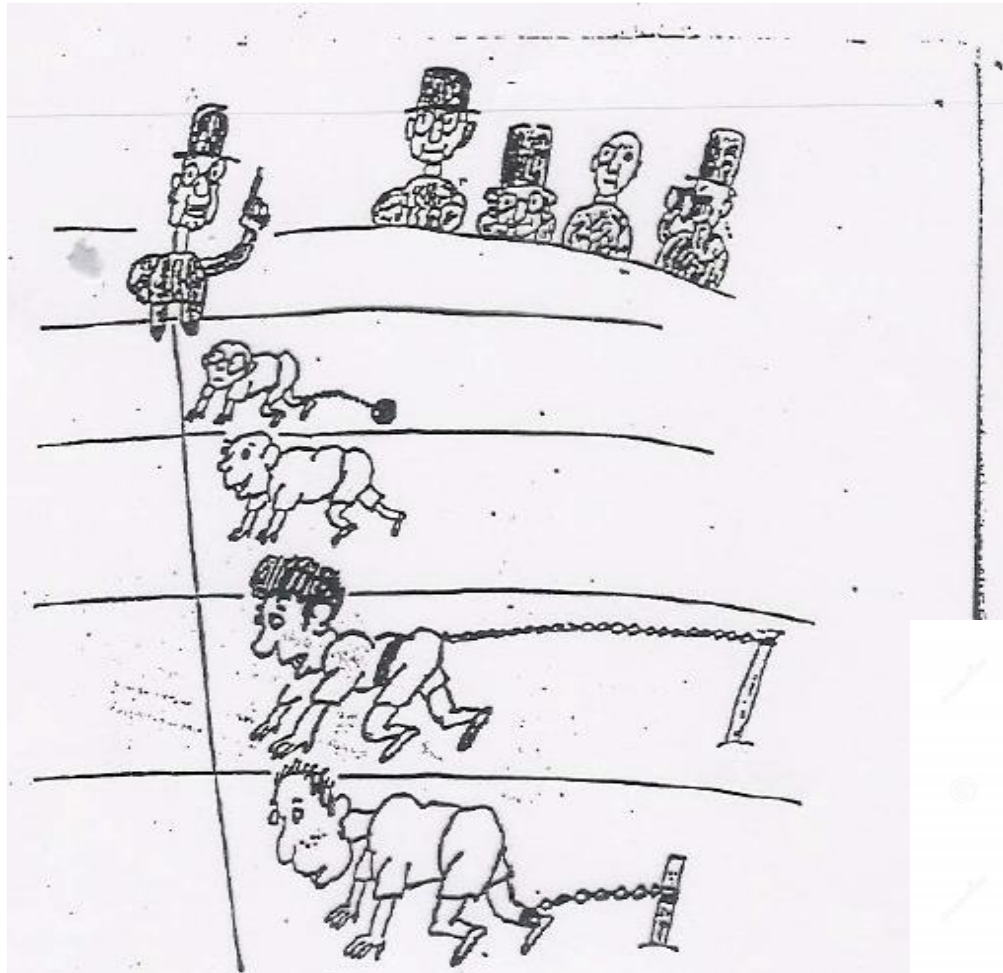
Βασικές Παιδαγωγικές και Φιλοσοφικές Αρχές Διδασκαλίας/Μάθησης

Our Education System

"Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid."

- Albert Einstein

Το σχολείο είναι ανοικτό σε όλους.

Βασικές Παιδαγωγικές και Φιλοσοφικές Αρχές Διδασκαλίας/Μάθησης

Θεωρίες μάθησης

- ✓ Θεωρία του Οικοδομισμού
- ✓ Εναλλακτικές/αρχικές ιδέες μαθητών
- ✓ Γνωστικά εμπόδια & Εννοιολογική αλλαγή

(Carey, 1985; Wellman & Gelman, 1992;
DiSessa, 2002; Vosniadou, 1992; White, 2002).

Παιδαγωγικές και Φιλοσοφικές Αρχές Διδασκαλίας και Μάθησης

Κοινωνικός οικοδομισμός (Vygotsky) Μαθητοκεντρική προσέγγιση

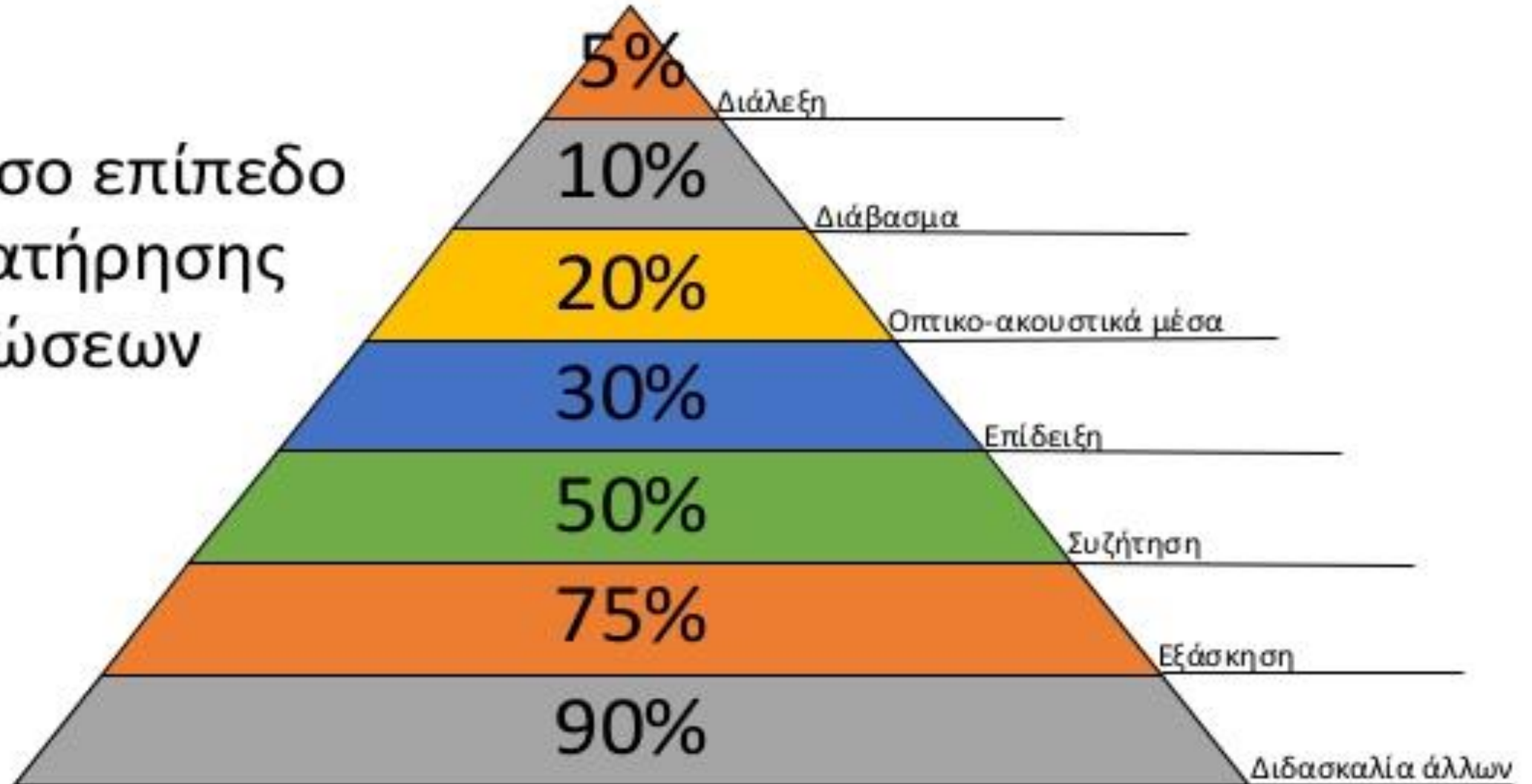

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

μέσο επίπεδο
διατήρησης
γνώσεων

Βασικές Παιδαγωγικές Αρχές

Διδασκαλίας / Μάθησης

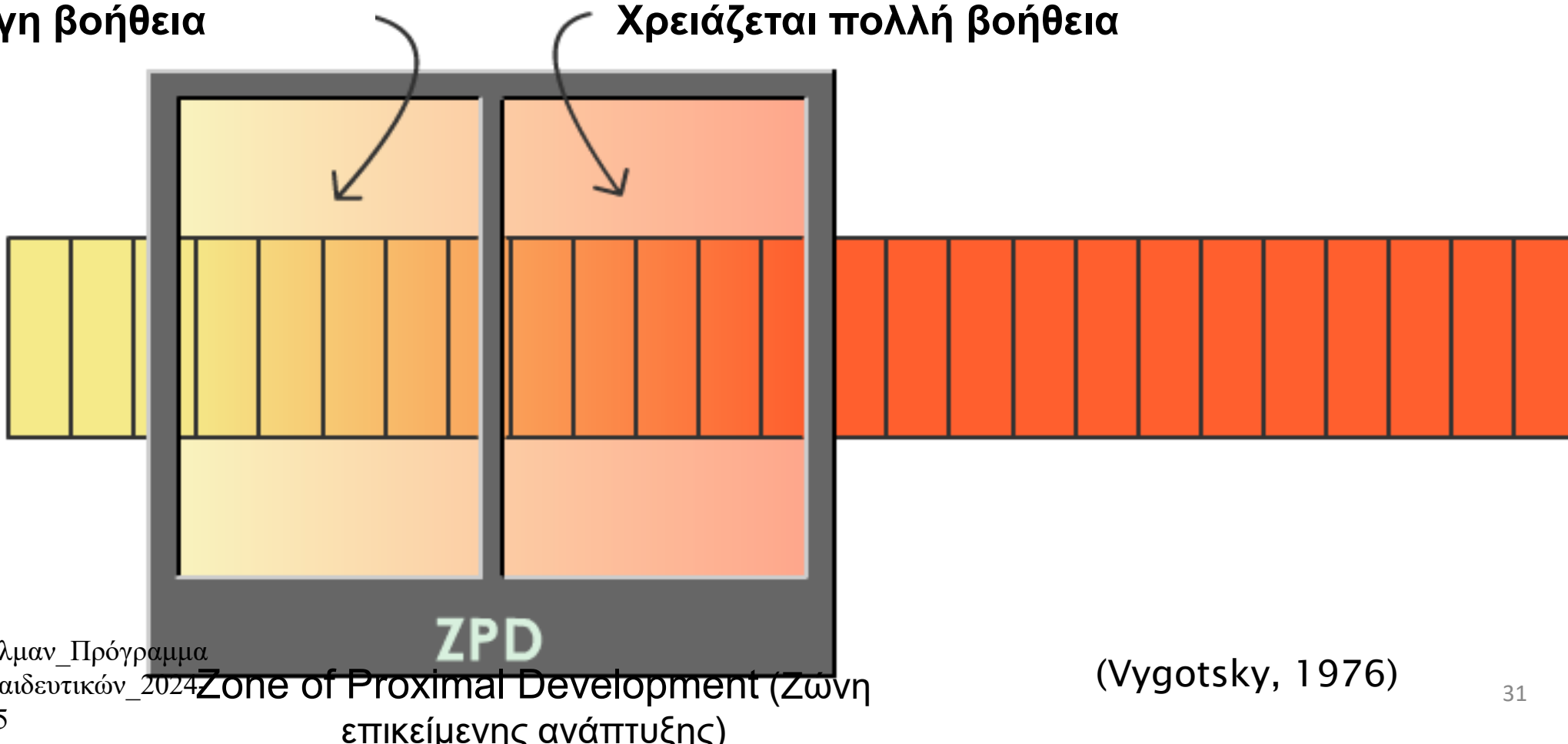
Η **Διαφοροποίηση διδασκαλίας/μάθησης και αξιολόγησης** σε τάξεις μεικτής ετοιμότητας αποτελεί το βασικό φιλοσοφικό, κοινωνιολογικό και μεθοδολογικό πλαίσιο οικοδόμησης γνώσης.

ΖΩΝΗ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Αυτά που μπορεί να κάνει από μόνος του ο μαθητής
- Αυτά που δεν μπορεί να κάνει ακόμη και χρειάζεται βοήθεια

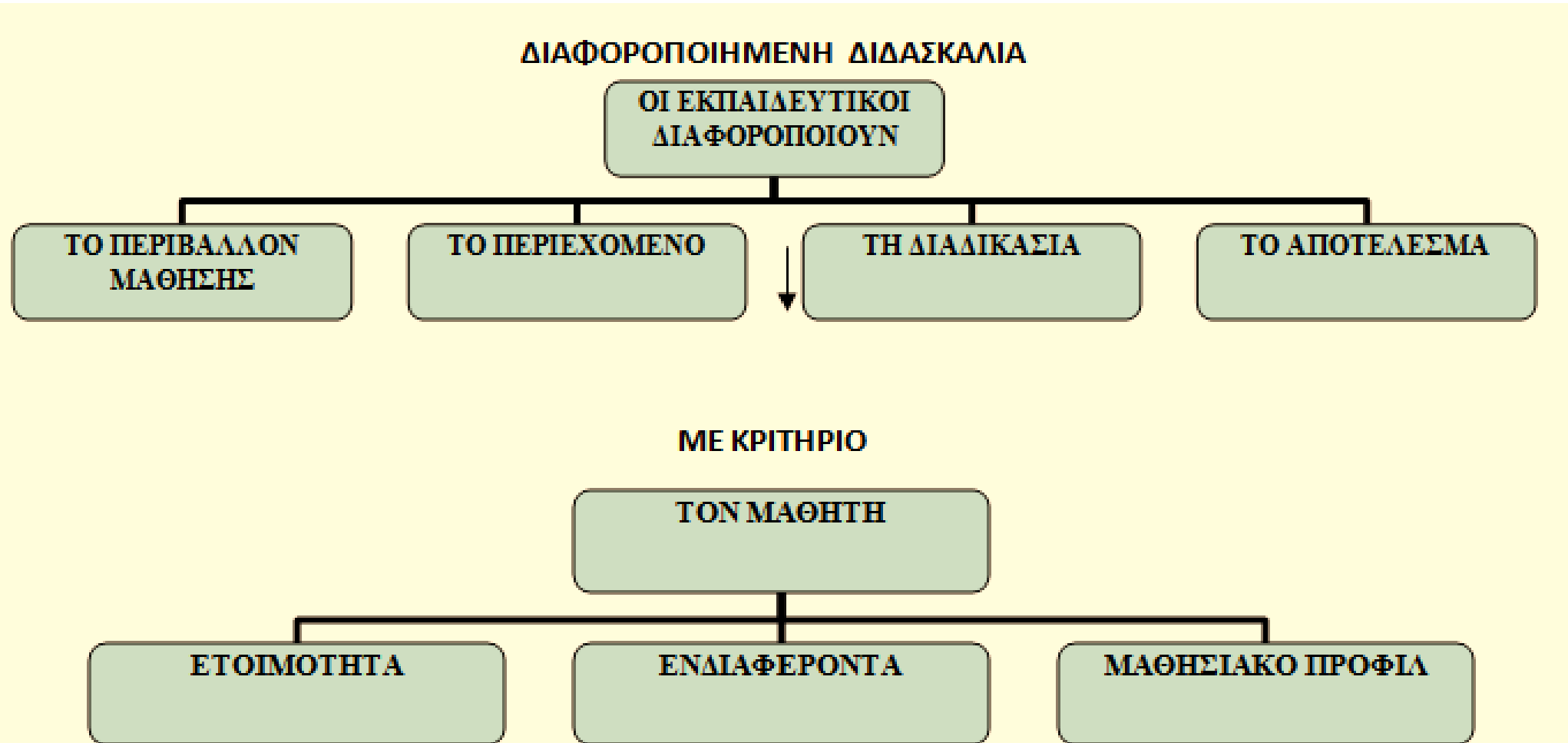
Χρειάζεται λίγη βοήθεια

Χρειάζεται πολλή βοήθεια

Παιδαγωγικές και Φιλοσοφικές Αρχές Διδασκαλίας και Μάθησης

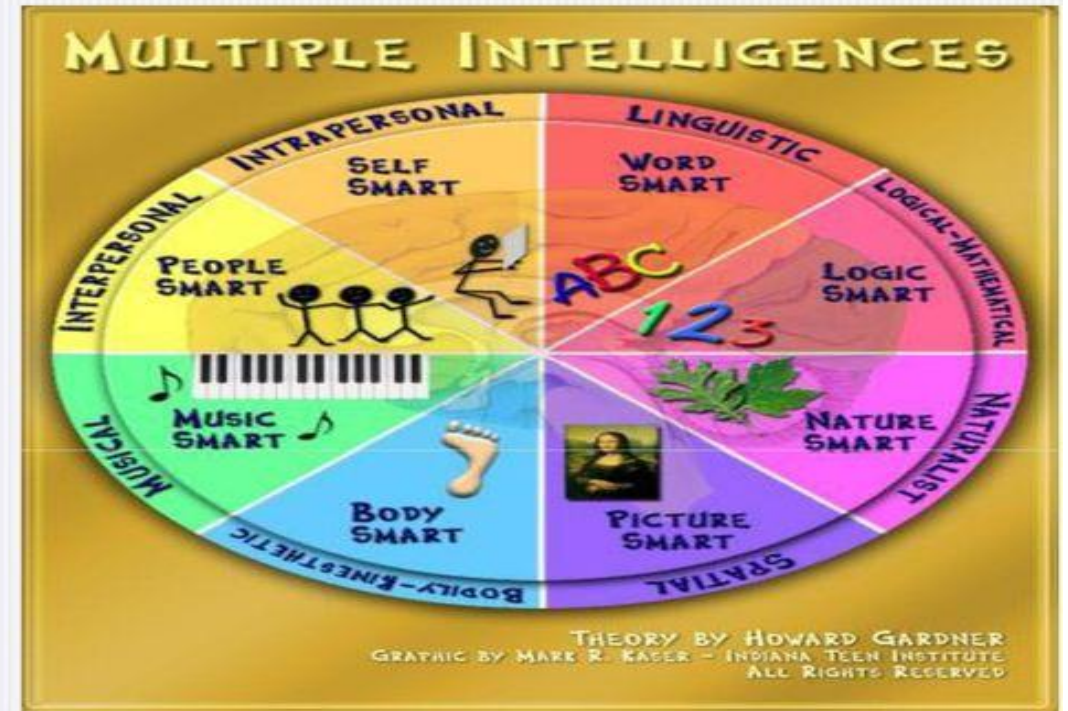
Adapted from The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners (Tomlinson, 1999)

Βασικές Παιδαγωγικές και Φιλοσοφικές Αρχές Διδασκαλίας και Μάθησης

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (Gardner 1983, 1999)

- Γλωσσική
- Λογικο - Μαθηματική
- Οπτικοχωρική
- Μουσική
- Σωματο- Κινησθητική
- Ενδοπροσωπική
- Διαπροσωπική
- Νατουραλιστική

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

(SUMIT – Schools Using Multiple Intelligence Theory)

Βασικές Παιδαγωγικές Αρχές Διδασκαλίας και Μάθησης

ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Εφαρμογή της πολλαπλής νοημοσύνης στην τάξη

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

διαβάζει

γράφει

μιλάει και ακούει

ΛΟΓΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

υπολογίζει

έχει κρίση

έχει λογική

πειραματίζεται

ΚΙΝΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

χτίζει

καλός ηθοποιός

κινείται

χορεύει

ΝΑΤΟΥΡΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

βιώνει

αγαπάει τη φύση

φροντίζει τα ζώα

εξερευνά

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

βλέπει

σχεδιάζει

οπτικοποιεί

ζωγραφίζει

προσανατολίζεται

ΜΟΥΣΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

τραγουδάει

παίζει μουσική

συνθέτει μουσική

ακούει μουσική

ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

μοιράζεται

διδάσκει

συνεργάζεται

επικοινωνεί

ΕΝΔΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

κάνει ανασκόπηση

έχει αυτογνωσία

φιλοσοφεί

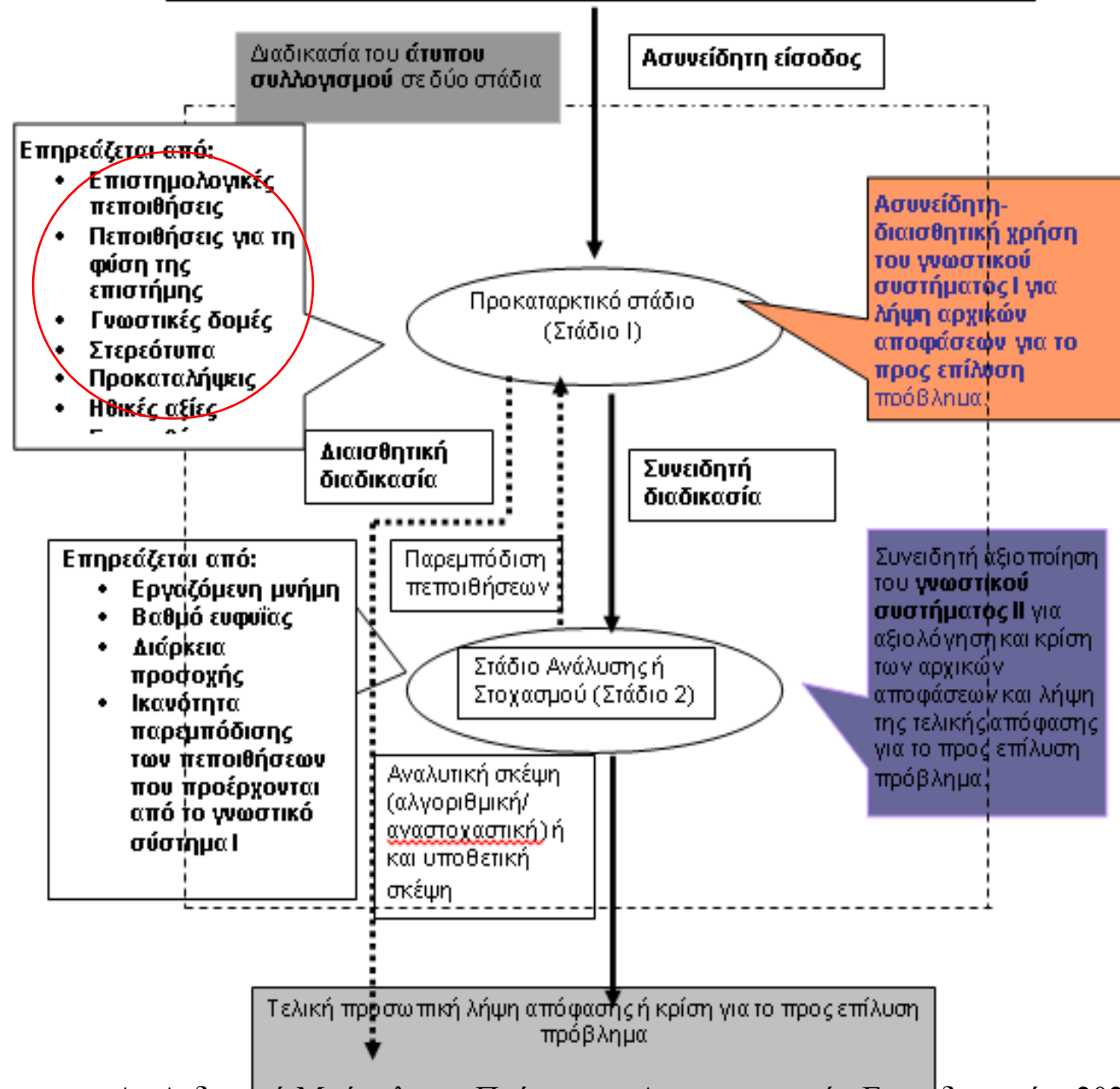

Μηχανισμοί σκέψης

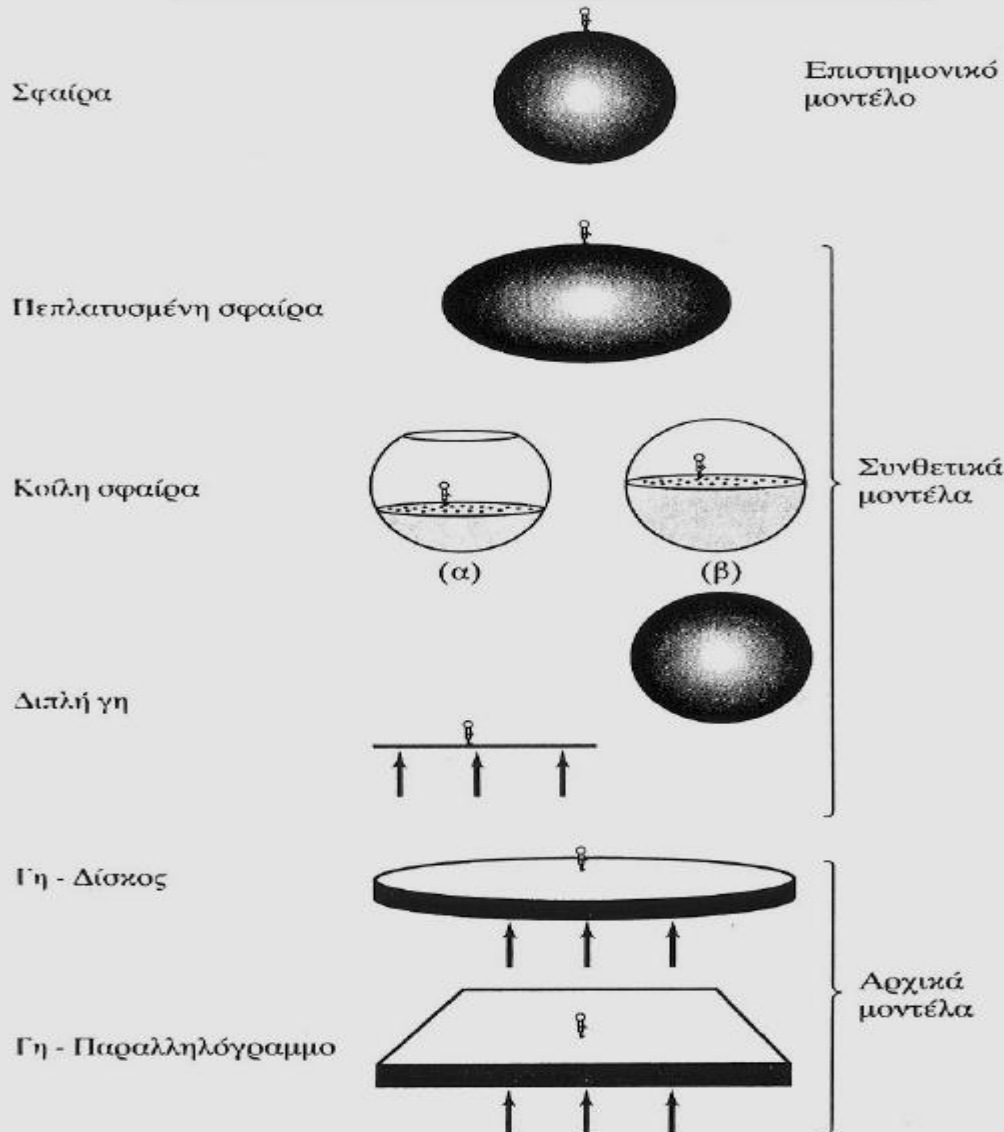
Προτεινόμενο Μοντέλο Μηχανισμού Λειτουργίας Άτυπου Συλλογισμού για
Ανοικτού Τύπου Προβλήματα που επιδέχονται πολλαπλές προσεγγίσεις

(Baytelman, 2018; De Neys & Franssens 2009, Evans 2008; Houde 2007; Mercier, 2013; Μπάιτελμαν, 2015; 2017; Sloman, 1996; Stanovich, 1999; Stanovich & West, 2000Wu και Tsai, 2011).

Αρχικές ιδέες, νοητικά μοντέλα και εννοιολογική αλλαγή

Σχήμα 2
Νοητικά Μοντέλα της Γης

- ✓ Η εννοιολογική αλλαγή υπεισέρχεται μέσα από τη σταδιακή τροποποίηση των αρχικών νοητικών μοντέλων που έχουν τα παιδιά για τον φυσικό κόσμο.
- ✓ Η τροποποίηση αυτή γίνεται μέσα από εμπλουτισμό ή αναθεώρηση του αρχικού μοντέλου.
- ✓ Η αλλαγή του πλαισίου της θεωρίας είναι δύσκολη, διότι οι αρχικές ιδέες και τα αρχικά μοντέλα είναι πολύ ανθεκτικά στην αλλαγή.

**ΑΡΧΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ,
ΝΟΗΤΙΚΑ
ΜΟΝΤΕΛΑ
ΚΑΙ
ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΑΛΛΑΓΗ**

**ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ**

Προσανατολισμός
Διέγερση του
ενδιαφέροντος

Έκφραση ιδεών
Καταγραφή
παρανοήσεων

Αποσταθεροποίηση
αρχικών ιδεών
Οικοδόμηση νέων
δομών

Εφαρμογή
νέων ιδεών

Ανασκόπηση των
αλλαγών

Σύγκριση με προηγούμενες
γνώσεις

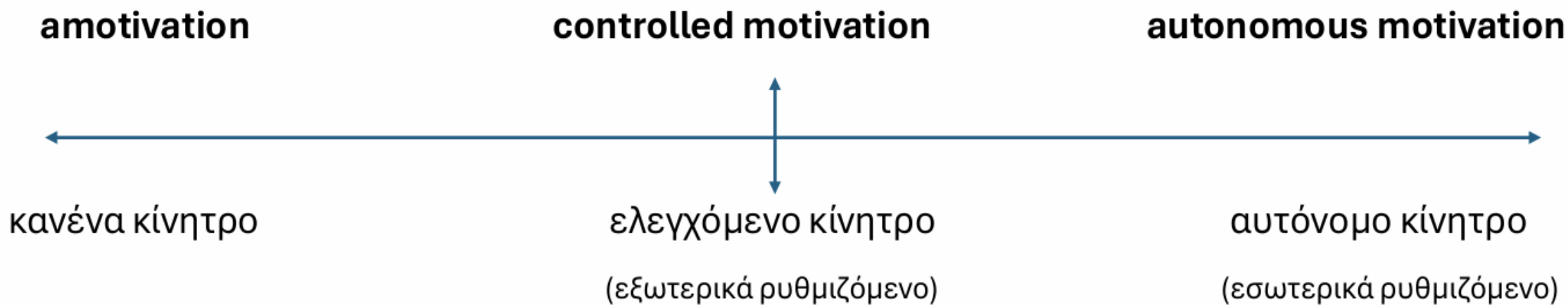
Ενεργοποίηση των κινήτρων των μαθητών/ τριών

Αριθμός ερευνών συσχετίζει την ενεργοποίηση των κινήτρων των μαθητών/ τριών με θετικά αποτελέσματα που αφορούν την προσαρμοστικότητα τους, την ικανότητα αντιμετώπισης αρνητικών συναισθημάτων, τα καλά ακαδημαϊκά επιτεύγματα και την ακαδημαϊκή επιτυχία, την ψυχολογική ευημερία, τη δέσμευση, τη βαθύτερη μάθηση, κλπ.

(Bye et al., 2007; Cheon et al., 2018; Johansen et al. 2023; Milyavskaya; Koestner, 2010; Núñez and León, 2016; & Ryan and Deci, 2017).

Ενεργοποίηση των κινήτρων των μαθητών Αυτόνομα και Ελεγχόμενα κίνητρα

Levesque et al., 2004; Taylor κ.ά., 2014).

Ενεργοποίηση των κινήτρων των μαθητών Αυτόνομα και Ελεγχόμενα κίνητρα

- ✓ Η αξιοποίηση εργασιών/δραστηριοτήτων που απαιτούν την **ενεργό συμμετοχή των μαθητών/τριών** και που οι μαθητές/τριες μπορούν να συσχετίσουν με τον εαυτό τους και την καθημερινή ζωή τους **αυξάνει τα κίνητρα στην εκπαίδευση** (Brown et al., 2015; Hulleman et al., 2010).
- ✓ Ο/ Η εκπαιδευτικός δίνει **περισσότερη έμφαση στην προσπάθεια του/ της μαθητή/ τριας** παρά στο αποτέλεσμα, και συσχετίζει την προσπάθεια με την επιτυχία.
- ✓ **Πολλαπλές μορφές αξιολόγησης και βαθμολόγηση επίδοσης και προσπάθειας.**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Διδακτικές Προσεγγίσεις και Καλές Πρακτικές

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

Διδακτικές Προσεγγίσεις και Καλές Πρακτικές

Διδακτικές προσεγγίσεις

Οι σύγχρονες παιδαγωγικές αρχές τεκμηριώνουν την αξιοποίηση διαφόρων διδακτικών προσεγγίσεων:

- ✓ Διερευνητική μάθηση,
- ✓ Κοινωνικο-επιστημονική διερώτηση,
- ✓ Προβληματοκεντρική μάθηση,
- ✓ Εξατομίκευση και συνεργατική μάθηση,
- ✓ Διεπιστημονικότητα και διαθεματικότητα
- ✓ Σύνδεση σχολικής γνώσης με την καθημερινή ζωή
- ✓ Ενεργοποίηση των κινήτρων των μαθητών/ τριών.
- ✓ Κλπ.

Διδακτικές Προσεγγίσεις και Καλές Πρακτικές

Διδακτικές πρακτικές

Οι σύγχρονες παιδαγωγικές αρχές τεκμηριώνουν την αξιοποίηση διαφόρων διδακτικών προσεγγίσεων:

- ✓ Λύση προβλήματος
- ✓ Λήψη απόφασης
- ✓ Διερευνητικές δραστηριότητες
- ✓ Κατασκευή μοντέλων και Μοντελοποίηση
- ✓ Δραστηριότητες εμβάθυνσης
- ✓ Δραστηριότητες για τη φύση της επιστήμης

Διδακτικές Προσεγγίσεις και Καλές Πρακτικές

Διδακτικές πρακτικές

Οι σύγχρονες παιδαγωγικές αρχές και προσεγγίσεις οδηγούν σε διάφορες «καλές διδακτικές πρακτικές» και είδη δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της διδασκαλίας και της μάθησης:

- ✓ Οικοδόμηση επιχειρημάτων και Επιχειρηματολογία
- ✓ Έρευνα πεδίου
- ✓ Υπόδυση ρόλων
- ✓ Κλπ.

Εξατομικευμένη εργασία- Ομαδοσυνεργατική εργασία-Ολομέλεια

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

Οι μαθητές/ τριες μαθαίνουν μέσα από την Παρατήρηση και το Πείραμα

Εργαστηριακές Δραστηριότητες

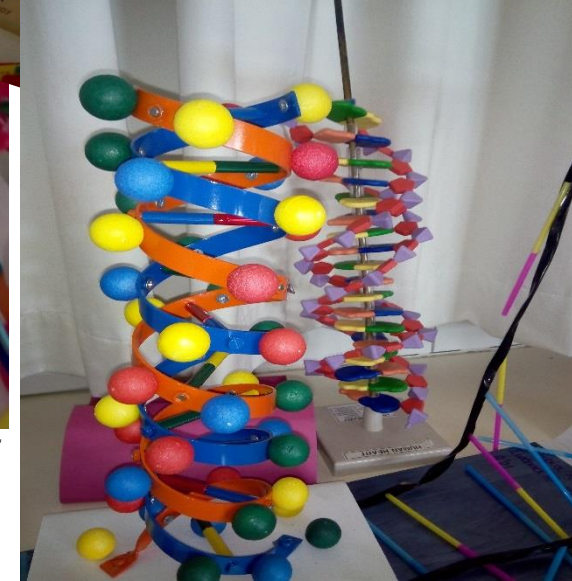
Δρ Ανδρεανή Μπάτση - Πρόγραμμα
Αντικαταστάτων Εκπαιδευτικών_2024-
2025

Μοντέλα

Δρ Ανδρεανή Μπάτελμαν_Πρόγραμμα
Αντικαταστατών Εκπαιδευτικών_2024-
2025

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Αποτελεσματική διδασκαλία και προγραμματισμός

Δρ Ανδρεανή Μπάτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

Αποτελεσματική διδασκαλία και προγραμματισμός

Ετοιμασία προγραμματισμού:

Τι είναι ο Προγραμματισμός στην Εκπαίδευση;

- ▶ Προδιδακτικές δραστηριότητες του εκπαιδευτικού που στοχεύουν στη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού έργου.

Οργάνωση-Διαχείριση Τάξης (Classroom Management)

Είδη προγραμματισμού:

Είδη Προγραμματισμού στην Εκπαίδευση

- ▶ Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός (ετήσιος)
- ▶ Μεσοπρόθεσμος προγραμματισμός (τριμηνιαίος, μηνιαίος, εβδομαδιαίος)
- ▶ Βραχυπρόθεσμος προγραμματισμός (ημερήσιος).

Αποτελεσματική διδασκαλία και προγραμματισμός

Σχεδιασμός μακροπρόθεσμου προγραμματισμού:

Μακροπρόθεσμος Προγραμματισμός

Για τον σχεδιασμό του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού, ο εκπαιδευτικός επιβάλλεται να ενημερωθεί για τα αναλυτικά προγράμματα:

- ▶ Φιλοσοφία,
- ▶ Σκοποί και στόχοι,
- ▶ Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας,
- ▶ Μεθοδολογία της διδασκαλίας,
- ▶ Αξιολόγηση του μαθητή,
- ▶ Διδακτικά εγχειρίδια/Διδακτικό υλικό
- ▶ Προγραμματισμοί

Αποτελεσματική διδασκαλία και προγραμματισμός

Σχεδιασμός μακροπρόθεσμου προγραμματισμού:

Αναλυτικά Προγράμματα / Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ | ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ - ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Οικοσελίδα | Επικοινωνία

- ΜΕΝΟΥ
- Οικοσελίδα
 - Αναδόμηση ΑΠ - Πολιτική Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας
 - Πολιτική των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας
 - Προγράμματα Σπουδών
 - Νέα Ωρολόγια
 - Εκπαιδευτικό Υλικό

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ | ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ - ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Προγράμματα Σπουδών

Προγράμματα Σπουδών ανά Μάθημα

Γνωστικό Αντικείμενο	Αναλυτικό Πρόγραμμα 2010	Δείκτες Επιτυχίας - Επάρκειας 2016	
		Δημοτικό (NOE2016)	Γυμνάσιο Λύκειο (IAN2017)

http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/politiki_deiktes_epitychias_eparkeias.html

http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/programmata_spoudon.html

Αποτελεσματική διδασκαλία και προγραμματισμός

Σχεδιασμός μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού:

Μεσοπρόθεσμος Προγραμματισμός

Ο μεσοπρόθεσμος προγραμματισμός γίνεται για να βοηθήσει τον εκπαιδευτικό:

- ▶ να επαναπροσδιορίσει χρονικά την πορεία της διδακτικής εργασίας,
- ▶ να επανεκτιμήσει τις επιδιώξεις του με βάση τα αποτελέσματα που έχει μέχρι τώρα η εργασία του.

Αποτελεσματική διδασκαλία και προγραμματισμός

Σχεδιασμός βραχυπρόθεσμου προγραμματισμού:

Βραχυπρόθεσμος Προγραμματισμός

Ποιοι παράγοντες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό του;

- ▶ Αναλυτικό πρόγραμμα και Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας.
- ▶ Οι μαθητές (ποιες οι προϋπάρχουσες γνώσεις, εναλλακτικές ιδέες και δεξιότητές τους, ποια ερεθίσματα χρειάζονται για να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία της διδασκαλίας και της μάθησης, ποιες οι ιδιαιτερότητες της κάθε προσωπικότητας ξεχωριστά).

Οργάνωση μαθήματος

- ✓ Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας
- ✓ Στρατηγικές και μεθοδολογία που θα ακολουθηθούν
- ✓ Μέσα και υλικά που θα χρησιμοποιηθούν
- ✓ Προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών
- ✓ Αφόρμηση – Ενεργοποίηση των κινήτρων των μαθητών
- ✓ Δραστηριότητες –Σύνδεση προϋπάρχουσας και νέας γνώσης
- ✓ Τρόποι αξιολόγησης: Αρχική/Διαμορφωτική/Τελική.

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν, Πρόγραμμα
Αντικαταστάτων Εκπαιδευτικών_2024-
2025
Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν, Πρόγραμμα Αντικαταστατών Εκπαιδευτικών

Ημερήσιος Προγραμματισμός και Σχέδιο Μαθήματος

Μάθημα ...
... /Τμήμα/Αριθμός μαθητών ...
Ενότητα ...
Περίοδοι Διδασκαλίας ...
Διδάσκων/ουσα ...
Ημερομηνία ...

Προαπαιτούμενες γνώσεις/δεξιότητες	
Μαθησιακά Αποτελέσματα Δείκτες Επιτυχίας	Αντίστοιχα διδακτέα Δείκτες Επάρκειας
Πυρηνικές γνώσεις	
Μαθησιακά Αποτελέσματα Δείκτες Επιτυχίας	Αντίστοιχα διδακτέα Δείκτες Επάρκειας
Μετασχηματιστικές γνώσεις/δεξιότητες	
Μαθησιακά Αποτελέσματα Δείκτες Επιτυχίας	Αντίστοιχα διδακτέα Δείκτες Επάρκειας

Φάση μαθήματος	Πορεία εργασίας Δραστηριότητες [Θεωρητικό υπόβαθρο: π.χ. στοιχεία διαφοροποίησης, συνεργατικής μάθησης, ενσωμάτωσης ΤΠΕ, κ.τ.λ.]	Δείκτες	Οργάνωση τάξης	Μέσα και υλικά διδασκαλίας	Μέθοδος διδασκαλίας
Εισαγωγή Δημιουργία κλίματος δεκτικότητας					
Παρουσίαση					
Επεξεργασία Εμπέδωση					
Αξιολόγηση					

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών 2024-2025
Βιβλία, άρθρα, ιστοσελίδες, οπτικοακουστικό υλικό κ.ά.

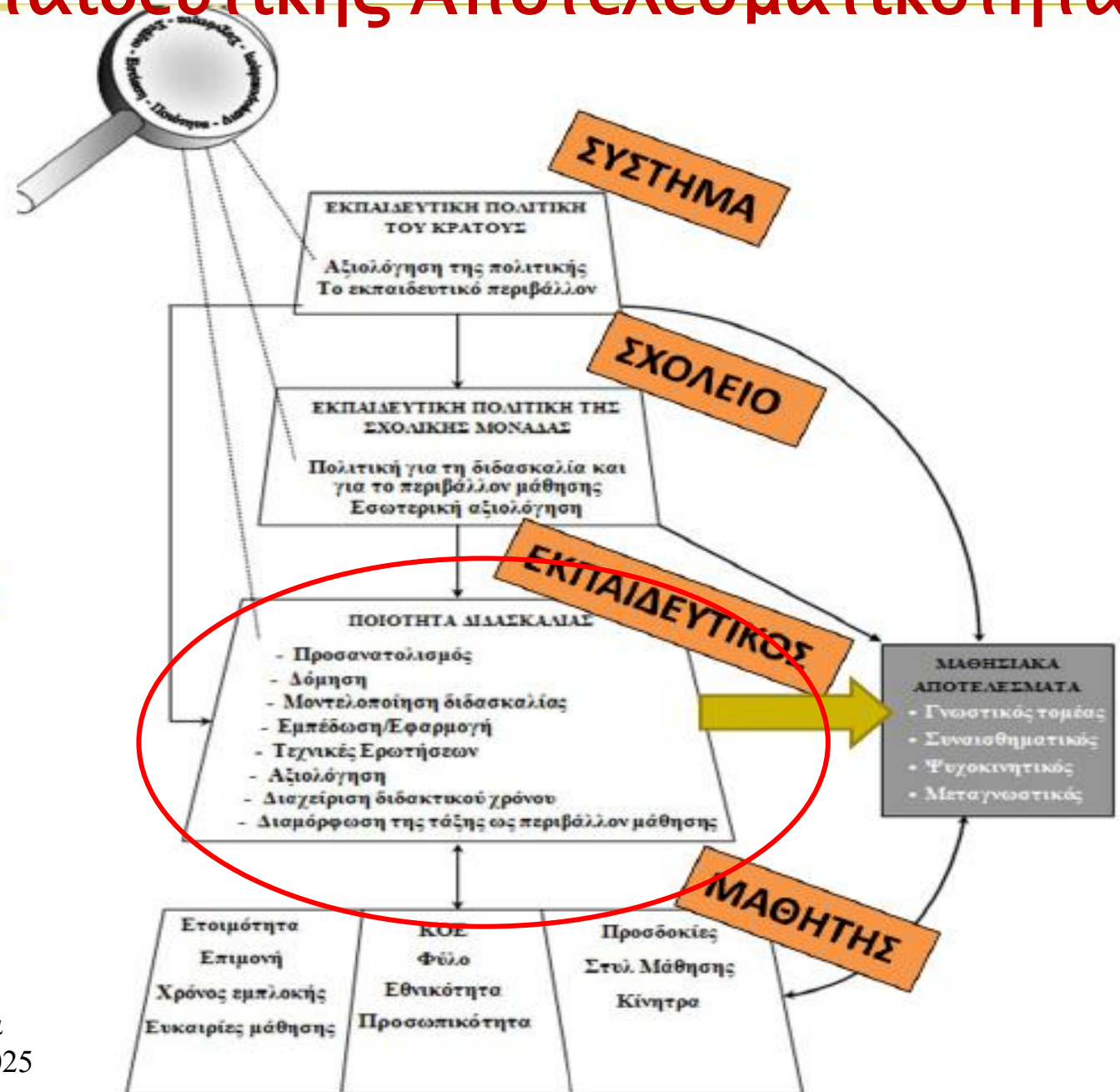
Παράγοντες ποιοτικής διδασκαλίας με βάση το Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

(Creemers & Kyriakides, 2006, 2008; Muijs & Reynolds, 2005)

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

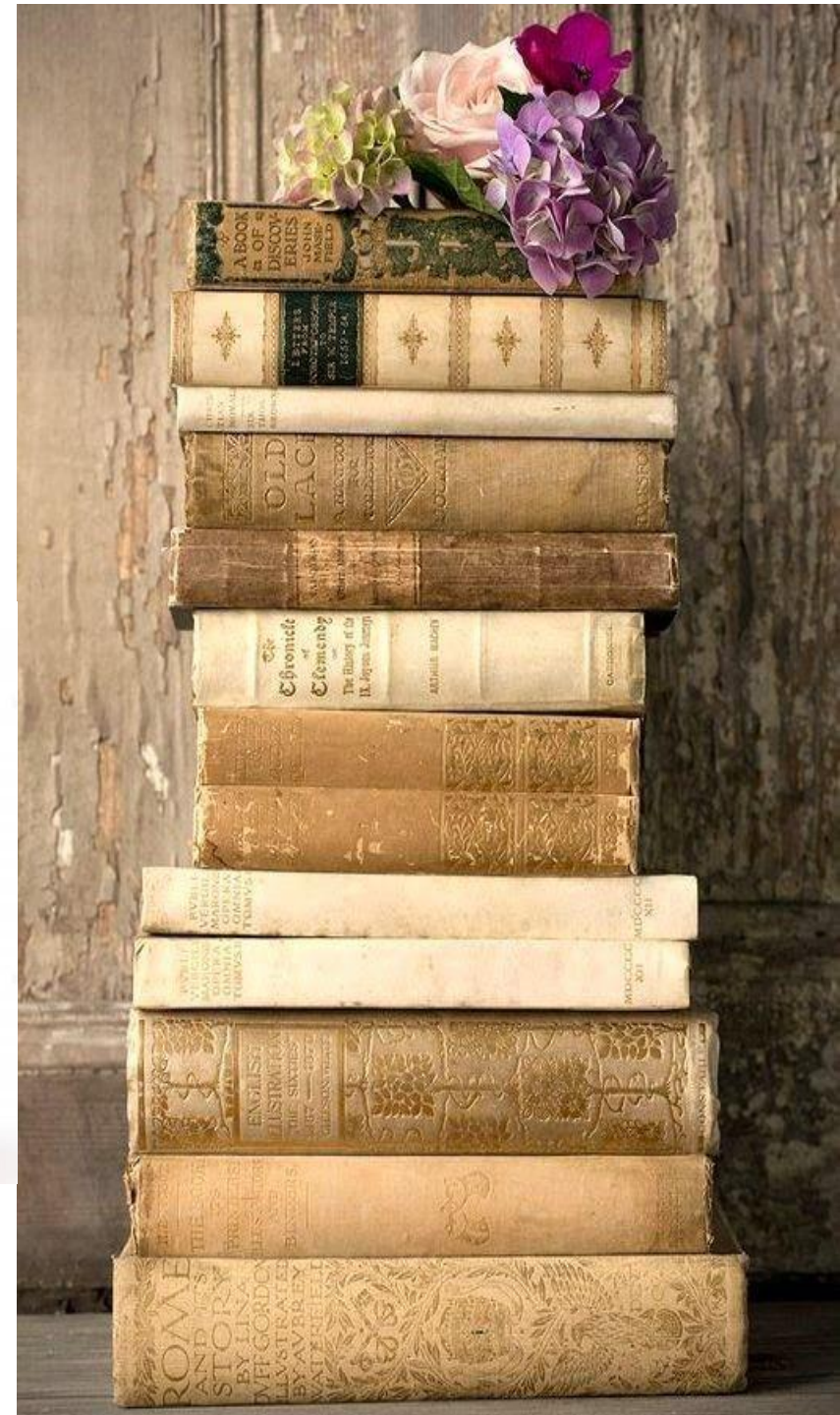
**Δυναμικό
Μοντέλο
Εκπαιδευτικής
Αποτελεσματικότητας**
(Creemers & Kyriakides, 2008)

Δρ Ανδρεανή Μπάτελμαν_Πρόγραμμα
Αντικαταστατών Εκπαιδευτικών_2024-2025

Ας προβληματιστούμε...

Ποιοι παράγοντες, δυνητικά, συνεισφέρουν σε μια ποιοτική και αποτελεσματική διδασκαλία σε επίπεδο τάξης;

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών Εκπαιδευτικών_2024-2025

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Στο επίπεδο της τάξης

Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Προσανατολισμός (Orientation)
- Δόμηση (Structuring)
- Χρήση δραστηριοτήτων εμπέδωσης (Application)
- Υποβολή ερωτήσεων (Questioning)
- Χρήση μοντέλων Διδασκαλίας (Modelling)
- Αξιοποίηση του χρόνου (Management of Time)
- Η τάξη ως μαθησιακό περιβάλλον (Classroom as a learning environment)
- Αξιολόγηση (Assessment).

Δρ Ανδρεανή Μπάτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστάτων
Εκπαιδευτικών_2024-2025

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Πληροφόρηση των μαθητών/τριών για τους στόχους μιας δραστηριότητας, ενός μαθήματος ή σειράς μαθημάτων.

- ✓ Φροντίζουμε να **επεξηγείται** με σαφήνεια η χρησιμότητα ή ο σκοπός του μαθήματος.
- ✓ Φροντίζουμε να **επεξηγείται** πώς οι δραστηριότητες εξυπηρετούν τους στόχους του μαθήματος σε διάφορες φάσεις.
- ✓ **Επαναφέρουμε** σε διάφορες φάσεις του μαθήματος τον **στόχο** του μαθήματος ή των δραστηριοτήτων, καθώς και πιθανά ερευνητικά ερωτήματα.
- ✓ Σύνδεση με την **καθημερινή ζωή**.

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Πληροφόρηση των μαθητών/τριών για τους στόχους μιας δραστηριότητας, ενός μαθήματος ή σειράς μαθημάτων.

- ✓ Συνδέουμε το περιεχόμενο του νέου μαθήματος με προηγούμενα μαθήματα.
- ✓ Ζητούμε από τα παιδιά να αναφέρουν τον λόγο για τον οποίο γίνονται οι δραστηριότητες σε διάφορες φάσεις.
- ✓ Προβληματίζουμε τους μαθητές γύρω από τις διαδικασίες που ακολουθούν στο μάθημα ή γύρω από τη χρησιμότητα του περιεχομένου τους.

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΔΟΜΗΣΗ

Καλή οργάνωση του μαθήματος/ Σχέδιο μαθήματος

- ✓ Καλά δομημένο μάθημα (εισαγωγή, ανάπτυξη, κατάληξη).
- ✓ Ομαλή και σκόπιμη μετάβαση από τη μια φάση (ή από τη μια δραστηριότητα) στην άλλη.
- ✓ Κάθε δραστηριότητα συνδέεται με την προηγούμενη.
- ✓ Επεξηγείται η διασύνδεση μεταξύ των διαβαθμισμένων δραστηριοτήτων.
- ✓ Σύνδεση της νέας γνώσης με τις προαπαιτούμενες γνώσεις.

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΔΟΜΗΣΗ

Καλή οργάνωση του μαθήματος/ Σχέδιο μαθήματος

- ✓ Δραστηριότητες απλές στην αρχή και στη συνέχεια πιο σύνθετες.
- ✓ Ποικιλία δραστηριοτήτων, με βάση τις ανάγκες των μαθητών. Συνδεση με την καθημερινή ζωή.
- ✓ Αξιοποιούμε τις απαντήσεις των παιδιών για να «κτίσουμε» το μάθημα.
- ✓ Δραστηριότητες για εστίαση των παιδιών στα κύρια σημεία της διδασκαλίας.
- ✓ Δραστηριότητες ανακεφαλαίωσης.

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ποιοτικές ερωτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας και στο τέλος της διδασκαλίας, για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων της

- ✓Υποβάλλουμε **σαφείς ερωτήσεις**.
- ✓Επιλέγουμε τον βαθμό δυσκολίας των ερωτήσεων ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών/τριών και τη φάση του μαθήματος.
- ✓Επιλέγουμε ερωτήσεις που έχουν διαβάθμιση στη δυσκολία τους.
- ✓Δίνουμε έμφαση σε ερωτήσεις που αφορούν στη διαδικασία εύρεσης της λύσης, παρά στην ίδια τη λύση.
- ✓Στοχεύουμε στον **εντοπισμό παρανοήσεων** και υποστηρίζουμε τους/τις μαθητές/τριες να τις αντιμετωπίσουν.

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025

(Creemers & Kyriakides, 2006, Muijs & Reynolds, 2005)

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ποιοτικές ερωτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας και στο τέλος της διδασκαλίας, για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων της

- ✓Επαναδιατυπώνουμε την ερώτηση, όταν χρειάζεται.
- ✓Αφήνουμε ικανοποιητικό χρόνο στους μαθητές να απαντήσουν.
- ✓Εντάσσουμε τις απαντήσεις των παιδιών στη ροή της διδασκαλίας.
- ✓Αξιοποιούμε τόσο τις ορθές όσο και τις λανθασμένες απαντήσεις.
- ✓Συμπεριλαμβάνουμε στο μάθημα τις λανθασμένες απαντήσεις, χωρίς προσωπική κριτική έναντι του μαθητή, παρέχοντας υποβοηθητικές ερωτήσεις.
- ✓Επανεξετάζουμε μερικώς ορθές απαντήσεις, θέτοντας το θέμα σε συζήτηση.

(Creemers & Kyriakides, 2006, Muijs & Reynolds, 2005).

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ

Διδασκαλία στρατηγικών μάθησης

Ανάπτυξη των δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου σκέψης (higher order thinking skills)

- ✓Επεξηγούμε με σαφήνεια στρατηγικές και μεθόδους που χρησιμοποιούμε.
- ✓Δίνουμε έμφαση σε δραστηριότητες που βοηθούν τους/τις μαθητές/τριες να αναπτύξουν τις δικές τους στρατηγικές για την επίλυση διαφόρων ειδών προβλημάτων.
- ✓Πρωθούμε όλα τα επίπεδα μάθησης κατά Bloom. Οργανώνουμε δραστηριότητες για εύρεση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών, προς εύρεση λύσης σε διάφορα θέματα.

(Anderman et al, 2000; Blumenfeld, 1992; Μπάιτελμαν, 2016, 2019; Stipek et al., 1998).

Διδασκαλία στρατηγικών μάθησης – Ανάπτυξη των δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου σκέψης (higher order thinking skills)

Προώθηση των διαφόρων επιπέδων μάθησης με βάση την ταξινόμια του Bloom

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ

Διδασκαλία στρατηγικών μάθησης

Ανάπτυξη των δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου σκέψης (higher order thinking skills)

- ✓ Δίνουμε ευκαιρία στους/στις μαθητές/ τριες να παρουσιάσουν τη στρατηγική τους και τον δικό τους τρόπο λύσης.
- ✓ Αξιοποιούμε τις σκέψεις των μαθητών/τριών για να οδηγηθούν σε μια στρατηγική ή έναν τρόπο επίλυσης.
- ✓ Παρουσιάζουμε στρατηγικές που να εξυπηρετούν ιδιαίτερες ανάγκες συγκεκριμένων μαθητών/τριών, όταν οι μαθητές/ τριες αντιμετωπίζουν δυσκολίες, παρέχοντας και βοηθητικούς τρόπους εύρεσης λύσης .

(Blumenfeld, 1992; Anderman et al, 2000; Μπάιτελμαν, 2016; 2019; Stipek et al., 1998).

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΧΡΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΜΠΕΔΩΣΗΣ

Δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης και εξάσκησης

- ✓ Οργανώνουμε δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης, με αξιοποίηση των νέων εννοιών και δεξιοτήτων, για συγκεκριμένο μέρος της διδασκαλίας, για όλο το μάθημα ή για σειρά μαθημάτων.
- ✓ Οι δραστηριότητες εφαρμογής αφορούν τόσο συγκεκριμένο στόχο όσο και πολλούς στόχους της διδασκαλίας.
- ✓ Οι δραστηριότητες εφαρμογής συνδέονται και με την καθημερινή ζωή των μαθητών/τριών.

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΧΡΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΜΠΕΔΩΣΗΣ

Δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης και εξάσκησης

- ✓ Δίνουμε ευκαιρίες για εφαρμογή της νέας γνώσης σε όλα παιδιά ανάλογα με τις ανάγκες τους, προσφέροντας καθοδήγηση, ελέγχοντας και αξιολογώντας για να ενισχυθεί η μάθηση όλων (**διαφοροποίηση της διδασκαλίας**).
- ✓ Προσφέρουμε **στήριξη και ανατροφοδότηση προς τους/τις μαθητές/τριες** κατά την ενασχόλησή τους με εμπεδωτικές εργασίες κατά τη διάρκεια **εξατομικευμένης εργασίας**.

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: Η ΤΑΞΗ ΩΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Μαθησιακό κλίμα

- ✓ Χρησιμοποιούμε διάφορες τεχνικές, ώστε να δοθεί η ευκαιρία σε όλους να συμμετέχουν και να εκφράσουν την άποψή τους.
- ✓ Επιδιώκουμε την αλληλεπίδρασή μας με τα παιδιά, αλλά και των παιδιών μεταξύ τους.
- ✓ Διδάσκουμε στα παιδιά πώς να συνεργάζονται.
- ✓ Μεσολαβούμε, ώστε οι μαθητές να είναι προσηλωμένοι στις δραστηριότητες που κάνουν.

(Creemers & Kyriakides, 2006).

Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

Ποιότητα Διδασκαλίας: Η ΤΑΞΗ ΩΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Μαθησιακό κλίμα

- ✓ Ο/ Η εκπαιδευτικός έχει ρόλο συντονιστή, εμπυχωτή και διευκολυντή, υποβάλλοντας αναστοχαστικές και υποστηρικτικές ερωτήσεις:
- ✓ Μεσολαβούμε, ώστε οι μαθητές/τριες να είναι προσηλωμένοι/ες στις δραστηριότητες που κάνουν.
- ✓ Οργανώνουμε τις ομάδες μαθητών/τριών με ευέλικτο τρόπο.
- ✓ Διαπραγματευόμαστε τους κανόνες της τάξης μαζί με τους/τις μαθητές/τριες.
- ✓ Δίνουμε ευκαιρίες επιτυχίας σε όλους και όλες.
- ✓ Φροντίζουμε ώστε ο χώρος της τάξης να είναι ο χώρος εργασίας για όλους και όλες και να προωθείται η μάθηση.
- ✓ Διαχειριζόμαστε αποτελεσματικά τυχόν προβλήματα πειθαρχίας και συγκρούσεων.

Ας προβληματισθούμε;

Ερωτήσεις

Απορίες

Απόψεις

Προβληματισμοί

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

«Σ' αυτόν τον κόσμο που ολοένα στενεύει, ο καθένας μας χρειάζεται όλους τους άλλους. Πρέπει να αναζητήσουμε τον άνθρωπο όπου κι αν βρίσκεται....» Γιώργος Σεφέρης (1900-1971).

(από την ομιλία του κατά την απονομή του βραβείου Νόμπελ)

Δρ Ανδρεανή Μπάτελμαν_Πρόγραμμα
Αντικαταστάτων Εκπαιδευτικών_2024-
2025

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Σας ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας!!!

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν

Dr Andreani Baytelman

baytel@ucy.ac.cy

a.baytelman@gmail.com

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα
Αντικαταστάτων Εκπαιδευτικών_2024-
2025

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Μπάιτελμαν, Α. (2019). Μια κριτική προσέγγιση για τη διδασκαλία των μεγάλων επιστημονικών θεωριών στην εκπαίδευση: Η περίπτωση της θεωρίας της εξέλιξης των οργανισμών. *Δελτίο Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου*, 21, 4-18.

Μπάιτελμαν, Α. (2017). Αποδομώντας στερεότυπα και προκαταλήψεις μέσω της ανάπτυξης δεξιοτήτων άτυπου συλλογισμού: Ένα παράδειγμα από το μάθημα της Βιολογίας. *Δελτίο Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου*, 19, 10-22.

Μπάιτελμαν, Α. (2016). Η προώθηση δεξιοτήτων επιχειρηματολογίας στις Φυσικές Επιστήμες με την αξιοποίηση κοινωνικο-επιστημονικών ζητημάτων: Το παράδειγμα της Βιολογίας. *Δελτίο Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου*, 18, 11-24.

Ματσαγγούρας, Η. (2003). Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας. Στρατηγικές Διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη. Αθήνα: Gutenberg

Barrouillet, P. (2011) Dual-process theories of reasoning: The test of development. *Developmental Review*, 31, 151- 179.

Barton, K., Fugelsang, J., & Smilek, D. (2009) Inhibiting beliefs demands attention. *Thinking & Reasoning*, 15, 250-267.

Baytelman, A., Iordanou, K., Constantinou, C., (2016) The effects of epistemological beliefs and prior knowledge on the construction of arguments. Lavonen, J., Juuti, K., Lampiselkä, J., Uitto, A., & Hahl, K. (Eds.). (2016). *Electronic Proceedings of the ESERA 2015 Conference. Science education*

research: Engaging learners for a sustainable future. Helsinki, Finland: University of Helsinki. ISBN 978-951-51-1541-6.

Baytelman, A., Iordanou, K.; & Constantinou, C. (2022) Prior Knowledge, Epistemic Beliefs and Socio-scientific Topic Context as Predictors of the Diversity of Arguments on Socio-scientific Issues DOI: 10.1007/978-3-030-89480-1_4

Baytelman, A., Iordanou K, Constantinou C.P. (2020). Epistemic beliefs and prior knowledge as predictors of the construction of different types of arguments on socioscientific issues. *J Res Sci Teach.*;57, (8)1199–1227. <https://doi.org/10.1002/tea.21627>

Creemers, B. & Kyriakides, L. (2010) Using the Dynamic Model to develop an evidence-based and theory-driven approach to school improvement, *Irish Educational Studies*, 29:1, 5-23, DOI: 10.1080/03323310903522669

Novak, J. D. (2010). *Learning, creating, and using knowledge: Concept maps as facilitative tools in schools and corporations* (2nd ed.). New York, NY: Routledge.

Novak, J. D. & Cañas, A. J. (2008). *The theory underlying concept maps and how to construct and use them* (technical report IHMC CmapTools 2006–01 rev 2008–01). Pensacola, FL: Florida Institute for Human and Machine Cognition.

Δρ Ανδρεανή Μπάιτελμαν_Πρόγραμμα Αντικαταστατών
Εκπαιδευτικών_2024-2025